

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

101. An votum perseverandi in Religione sit dispensabile per Bullam
Cruciatæ, & Iubilæum? Ex p. 1. tr. 8. & Misc. 8. res. 18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

cianus in tract. crim p. 1. lib. 4. cap. 9. n. 36. Valquez contr. Illustr. lib. 1. cap. 105 num. 51. Aponte lib. 1. conf. 4. num. 3. & seq. Molina de primog. Hisp. lib. 1. cap. 13. num. 89. & alij.

Sup. hoc in Ref. anor. primæ huius Ref. & in eod. §. Hinc. & in .7. tr. 1. Ref. 99. §. Quarto post med. à vert. vide dictum. & eufim in alio §. eius not.

3. Et ideo per professionem huius Religionis asserunt dirimi matrimonium ratum; & ita fecisse D. Gaston. Ducem Meçinæ, restatur Sanchez de matr. tom. 1. lib. 1. disp. 18 n. 8. habito consilio sapientium; & in statutis dictæ Religionis, per Pontificem approbatis, habetur posse ad eam Religionem admitti obligatos matrimonio rato. Idem etiam docent Regius cas. 53 n. 5. Rebellius par. 2. lib. 3. quest. 2. Legionensis de imped. matr. caus. 27. quest. 2. §. 4. Azorius part. 1. lib. 13. cap. 6. quest. 4.

4. Vnde, vt supra dixi nullo pacto per Bullam Cruciatæ votum huius Religionis Confessarius commutare potest, sicut neque Episcopus, vt notauit Barthol. à S. Fausto in thes. relig. lib. 3. q. 97. n. 1. Sanchez de matr. tom. 1. lib. 8. disp. 9. num. 16. Rodriguez in Bull. §. n. 123 Lopez, in instr. p. 1. vbi de clauibus, cap. 9. in fin. & alij

RESOL. XCIX.

Sup. hac prima offic. huius tituli in 28. tr. 1. Ref. 11. §. Hinc Ioann.

An per Bullam Cruciatæ possit Confessarius commutare votum Religionis D. Iacobi, Calatrana, Alcantarae &c. Et an Episcopus possit commutare supradictum votum. Et an hi Ordines non sint proprie, & simpliciter Religiones? Et docetur, vt Episcopus, vel Confessarius virtute Cruciatæ, vel alicuius Iubilei possit commutare aliquod votum, satis est, quod sit sub opinione, an sit reseruatum, necne. Ex p. 1. tract. 11. Ref. 78.

Sup. hoc in Ref. not. seq.

§. 1. Affirmatiue respondet Sotus lib. 7. q. 5. art. 3. Arag. in 2. 2. q. 88. art. 11. quia hi Ordines militares non sunt proprie simpliciter Religiones; & idem etiam docet Gutierrez pract. qq. lib. 2. quest. 11. num. 2. Lassarte de decim. vendit. cap. 19. n. 91. Azorius tom. 1. lib. 13. cap. 3. q. 2. Valentia tom. 1. disp. 10. quest. 4. punct. 2. Molina de primog. Hispan. lib. 1. cap. 13. num. 98. Molina Theologus de iust. tom. 1. disp. 62. num. 5. Gironda de Gabell. p. 7. num. 46. Gathias de benef. tom. 1. p. 1. cap. 4. num. 19. Parisius de resign. benef. lib. 6. q. 2. num. 1. & alij pænes ipsos.

2. Sed aliqui contrariam sententiam probabiliorẽ esse iudicant. Et ita in terminis docet Lopez in instr. p. 2. vbi agit de clauibus cap. 9. ad fin. quia dicti Milites sunt verè Religiosi, vt asserunt Vegha in sum. tom. 1. cap. 83. cas. 147. Bobadilla in polit. tom. 1. lib. 2. cap. 19. num. 11. Auendaño in cap. prator. lib. 2. cap. 26. num. 11. Medina de sac. hom. contin. lib. 4. contr. 7. c. 39. B. llugha in specul. Princ. c. 1. rubr. 7. n. 76. Menchaca contr. illustr. lib. 3. c. 105. num. 48. Cenedo de paupert. relig. dub. 50. num. 9. & nouissimè doct. ssumus Basilius Ponceius de impedim. matr. c. aus. 27. q. 2. §. 4.

3. Quid ego sentiam dicam breuiter. Hanc secundam opinionem semper tenui: sed, quia alia est probabilis, puto, Confessarium posse per Bullam Cruciatæ commutare votum Religionis D. Iacobi; Alcantaræ, & Calatranae; & ita loquens de Episcopo docet Sanchez de matr. tom. 3. lib. 9. disp. 9. num. 16. & in summa, tom. 1. lib. 4. cap. 40. num. 73. Et ratio est quia, vt Episcopus vel confessarius virtute Bullæ Cruciatæ vel alicuius Iubilei possit commutare aliquod votum, satis est, quod sit sub opinione an sit reseruatum, necne; sed totum hoc accidit in casu nostro: ergo, &c.

RESOL. C.

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit commutare votum perseverandi in Religione vt tempore Nocturnus possit ex infra causa egredi? Et in tali casu, an vouens possit egredi, nec aliqua voti commutatione indigere? Et notatur votum perseverandi in Religione non obligare, si bona fide in probatione putet quis sibi eam non esse commodam? Ex part. 1. tract. 11. Ref. 79.

§. 1. Ego puto sine Bulla Cruciatæ, posse in tali casu votum egredi in Religione, nec aliqua voti commutatione indigere quia probabilis est illi sententia, vt docet Lef. lib. 2. c. 41. dub. 5. n. 46. quæ aliter, vt votum perseverandi in Religione non obligare si bona fide in probatione putet quis sibi eam non esse commodam. Ita docuit Sotus de iust. lib. 7. quest. 1. art. 1. ad 3. verb. ex hac autem definitione. Aragon in 2. 1. q. 88. art. 5. Ledesma in sum. tom. 2. tract. 10. cap. 3. dub. 7. r. q. 4. & alij.

2. Et licet contraria sententia sit probabilior, quam tenet Azorius p. 1. lib. 11. cap. 22. q. 8. Valentia tom. 1. disp. 6. q. 6. punct. 4. q. 4. Rodriguez in sum. tom. 1. cap. 91. n. 7. Rosella verb. relig. 3. num. 5. Angelus verb. Nocturnus, n. 12. Arnill. eod. verb. num. 10. Syluester verb. relig. 2. q. 9. & alij. At tamen his, non obstantibus, puto posse Confessarium, virtute Bullæ Cruciatæ commutare votum perseverandi in Religione. Et ratio est: quia votum perseverandi in Religione est diuersum à voto Religionis; & Confessarius, tale votum commutans, non commutat votum Religionis, sed qualitatem adiunctam voto, quæ quidem non est Pontifici reseruata. Et ita in terminis loquens de Confessario virtute Bullæ Cruciatæ docet Sanchez de matr. tom. 1. lib. 8. disp. 15. n. 4. & loquens de Episcopo in sum. tom. 1. lib. 4. c. 4. n. 75. cum Molf. sic in sum. tom. 1. tract. 11. cap. 15. n. 147. & Maldero in 2. 1. tract. 10. c. 5. dub. 10. n. 8. & loquens de Iubileo Sanctæ rellus in tract. de Iubil. c. 10. dub. 4. & Leone etiam de Iubil. p. 2. q. 13. sect. 3. n. 114.

RESOL. CI.

An votum perseverandi in Religione sit dispensabile per Bullam Cruciatæ, & Iubileum? Ex part. 1. tr. 8. & Misc. 8. Ref. 18.

§. 1. Negatiue nominatim contra me respondet Magister Gallego in Bull. Crue. c. 9. claus. 3. part. 1. §. 2. dub. 123. vbi sic ait; [Supongo lo que es en el Angelico Dotor en la 2. 2. quest. 88. artic. 4. adonde pregunta: Vtrum qui vovit Religionem ingre ditur, seu tur perpetuo in Religione manere? Si el que hizo voto de entrar en Religion, tenga obligacion de perseuerar en ella; dize, que como la obligacion del voto depende de la voluntad, è intencion del que la haze, si hizo voto nomas de entrar en Religion no tiene obligacion por fuerza deste voto de perseuerar en ella; pero si hizo voto de perseuerar en ella, le obliga el voto à perseuerar. Las palabras del Santo Con: Si vovit Religionis, intendit se obligare non solum ad ingressum Religionis, sed etiam ad perpetuo remanendum, tenetur perpetuo remanere.

2. Respondo pues, que el voto de perseverar en Religion, es reseruado al Summo Pontifice, como le es el voto de entrar en Religion, pues ambos son votos absolutos de Religion, y assi como quando voto hizo voto de Religion, es reseruado como conita, assi

tambien quando haze voto de perseverar en la Religion; porque el objeto de esta promessa y voto, es la Religion, como lo es quando hizo voto de entrar en ella, y tan lexos está de que el perseverar en la Religion, sea calidad adiuñta, que antes es mas substancial al voto de Religion hazer voto de perseverar en ella que hazer voto de entrar: y assi voluntariamente, y sin fundamento (como lo verá quien attentamente lo considerare) hablaron los Autores referidos.

3. Y assi como en el voto de entrar en Religion no puede cosa alguna el Obispo, ni el Confessor por la Bula, por ser voto de Religion, que es referuado; tampoco pueden acerca del voto de perseverar en la Religion, pues antes este modo de voto perficiona in trínica, y substancialmente el voto de Religion, en que un hombre promete entregarse, y darse à Dios en ella. Ita ille.

4. Hanc sententiam puto esse probabilem, sed improbabilem puto censuram quam Magister Gallego prebet sententiæ affirmatiuæ, nempe esse sententiam voluntariam, & sine fundamento, cum illam doceat vir doctissimus ab ipso adducti, quibus ego addo me citato Martinum de San Joseph in *Mon Confess. t. 1. lib. 2. tract. 1. 4. de Indulgent. num. 11.* & me citato Leandrum de *Sacrament. tom. 1. tract. 5. d. 14. quæst. 147.* & me citato Palqualigum de *Sub. dec. 320.* Andream Mendo in *Bull. Cruc. disput. 26. cap. 12. num. 135.* Escobar in *Theol. mor. tom. 1. lib. 7. sect. 2. c. 34. probl. 93. num. 742.* Motonium *respon. 47. num. 403.* & doctum, ac amicissimum Patrem Georgium Gobat de *Lubli. c. 41. q. 112. num. 319.* & alios penes ipsos.

5. Probat hæc opinio, quia votum perseverandi in Religione est diuersum à voto Religionis; nam votum Religionis habet pro obiecto, seu materia assumptionem status Religiosi: votum autem perseverandi in Religione supponit assumptionem talis status, & habet pro materia durationem, & permanentiam ipsius, quæ est qualitas quedam talis status. Vnde ex eo, quod votum Religionis sit referuatum, non fit, quod sit referuatum etiam votum perseverandi, nam referuatio, vt toties dictum est, tanquam odiola strictè est accipienda. Confirmatur. Status gratiæ supernaturalis, in quo quis iustificatur, & constituitur filius Dei, est diuersus à perseverantia in eodem statu. Vnde Concilium Tridentinum *sess. 6. cap. 13. & Canon. 13.* definit esse magnum donum Dei, quod iam iustificatis conceditur. Ergo status quoque Religionis, & perseverantia in ipso erunt diuersa, & consequenter etiam vota, cum sint de materia diuersa.

6. Confirmatur secundò, votum Religionis non obligat absolute ad perseverandum, sed tantum ad assumendum habitum, & relinquit locum, vt possit nouitius tempore deponi, si adit rationalis causa, vt curi Diuo Thoma *2. 2. quæst. 189. art. 4.* docent communiter. Ergo, cum votum perseverandi inducat diuersam obligationem, erit etiam diuersum à voto Religionis, & proinde non erit etiam referuatum ex eo quod sit referuatum votum Religionis. Vnde ex his omnibus patet responsio ad rationes, quas pro sua opinione adduxit Magister Gallego *vbi supra*, & idè nostram sententiam existimo probabiliorem, & communiorem.

RESOL. CII.

An virtute Bullæ Cruciatæ, vel Iubilæi possit commutari votum virginittatis seruandæ? si non consistet de intentione uouentis, an intellexerit de virginittate perpetua? Ex parte 11. tractatu 8. & Miscellanea 8. Resol. 15.

Tom. IV.

§. 1. EGO ex Sanchez olim negatiuè respondi, & Leand. de *Sacrament. tom. 1. tractatu 5. disputatione 14. quæstione 113.* me citato iudicat non posse commutari hoc votum per Bullam, quia opus erat ad hanc commutationem, vt uouens expressè noluisse se obligare ad integram castitatem seruandam. Et verba Leandri sunt hæc, An virtute Bullæ, aut Iubilci possit commutari votum virginittatis seruandæ? Respondeo. Non posse: nisi casu quo expressè noluerit uouens se ad castitatem obligare, sed ad solam corporis integritatem seruandam, consistentem in abstinentia à primo actu luxuriæ, per quem virginittas deperditur; quia quando hæc expressè intentio non reperitur, est votum absolutum castitatis; ac proinde incommutabile vi Bullæ, aut Iubilci.

Sup. hoc inf. Ref. seq. & in alio v. eius primæ annot.

2. Verum non desinam hic adnotare, supradicta ingerere difficultatem docto Patri Andream Mendo in *Bulla Cruciatæ, disputat. 26. cap. 10. num. 107.* nam communi modo uouendi, & loquendi in hac materia, standum est, dum de contraria intentione non constat. Communis autem videtur esse, vt sola abstinentia à primo actu uenero, quo virginittas amittitur, promittatur. Etsi enim vt aicbat Sanctus Ildorus Hispalensis *lib. sentent. capit. 40. virgo carne*, non mente, nullum præmium habet in repromissione; hoc est, non habet virginittatis laureolam, attamen res est Deo placens ea abstinentia à primo actu uenero, & separabilis ab integritate castitas, vnde promitti Deo potest. Aliunde autem ea abstinentia est, quæ nuncupatur communiter virginittas, ideoque femina iudicatur virgo, quæ claustrum virginittatis seruat illæsum, quamuis aliis actibus contra castitatem consenserit, id ergo, quod communiter vocatur virginittas, videtur promitti in voto virginittatis nudè sumpto. Confirmatur, quia promittens virginittatem, quam adhuc non amisit, quid diuersum à castitate censetur promittere, aliàs promitteret tunc castitatem perfectam, siquidem in voto castitatis emisso à virgine, etiam includitur votum virginittatis, ergo in eo voto non promittit absolute castitatem. Hæc omnia Mendo.

RESOL. CIII.

An Confessarius virtute Cruciatæ possit commutare votum virginittatis, quando constat non esse votum Castitatis, sed integritatis corporis seruandæ?

Et an in tali casu possit Episcopus dispensare?

Et quid est dicendum, quando quis emisit votum virginittatis, & dubius est de intentione, an scilicet fuisset ad solam à primo actu uenero abstinentiam, an in tali casu nec Confessarius per Bullam, nec Episcopus possit dispensare? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 60.

§. 1. Affirmatiuè responder Sanchez de *marrimon. tom. 3. lib. 8. disputat. 15. num. 4.* quia emittens tale votum non vult expressè ad castitatem se obligare, sed tantum ad corporis integritatem seruandam, consistentem in abstinentia à primo luxuriæ actu, per quem virginittas deperditur.

Sup. hoc in Ref. præterita, & in t. 7. tr. 1. ex lata doctrina Ref. 267. §. Sed ego ad medium, ver. Vnde.

2. Et ita in tali voto potest Episcopus dispensare, vt notauit Azorius *part. 1. lib. 11. cap. 19. quæst. 14.* Barbosa de *potestat. Episcop. part. 2. alleg. 37. num. 18.* Saurus in *clauiregia, lib. 6. cap. 11. num. 55.* Graffius in *decis. part. 1. lib. 2. c. 31. n. 31.* Portel. in *add. ad dub. regul. verb. vori dispensatio, n. 78.* Güttert. de *marrim. c. 123. num. 8.* & alij.

3. Notandum est verò, quòd quando aliquis emisit votum virginittatis, & dubius est de intentione; an, scilicet, uouerit ad solam à primo actu uenero abstinentiam, vt *suprà* diximus; in tali casu nec Confessarius

Sup. hoc in tom. 8. tr. 4. Ref. 85.

K Confessarius

ANAE
Bnia.
II. IV. V
III